

VI.

Bezprostredné účinky Oravcovej poézie nastupujú pri čítaní takmer okamžite
Stav intoxikácie Oravcovými básňami trvá zhruba od 4 do 8 hodín
(u neskúseného čitateľa aj dlhšie)
avšak úplné odznenie jeho účinkov (tzv. dojazd) môže trvať až do nasledujúceho dňa
Na fyzickej úrovni sa účinky O. P. prejavujú zvýšením krvného tlaku, srdcovej činnosti či telesnej teploty
motorickým nepokojom, triaškou
potením, suchom v ústach a rozšírenými zrenicami
Na psychickej úrovni dochádza k celkovej stimulácii organizmu
ktorá sa prejavuje obrovským prívalom energie
zvýšením pozornosti, sústredenosti a celkovej výkonnosti organizmu
zároveň sa vytráca únava a chuť k jedlu
Dostavuje sa pocit eufórie
nárast sebavedomia, zhovorčivosť, strata zábran
Urýchľuje sa proces prijímania vonkajších informácií
a tok myšlienok
ale často na úkor schopnosti tieto podnety zmysluplne spracovať
prípadne sa môže objaviť stereotypné správanie (opakovanie určitej činnosti stále dookola)
Pri dojazde na Oravcovej poézii je štandardne prítomná úzkosť alebo depresia
ktorá býva sprevádzaná nemožnosťou zaspať napriek celkovému vyčerpaniu organizmu

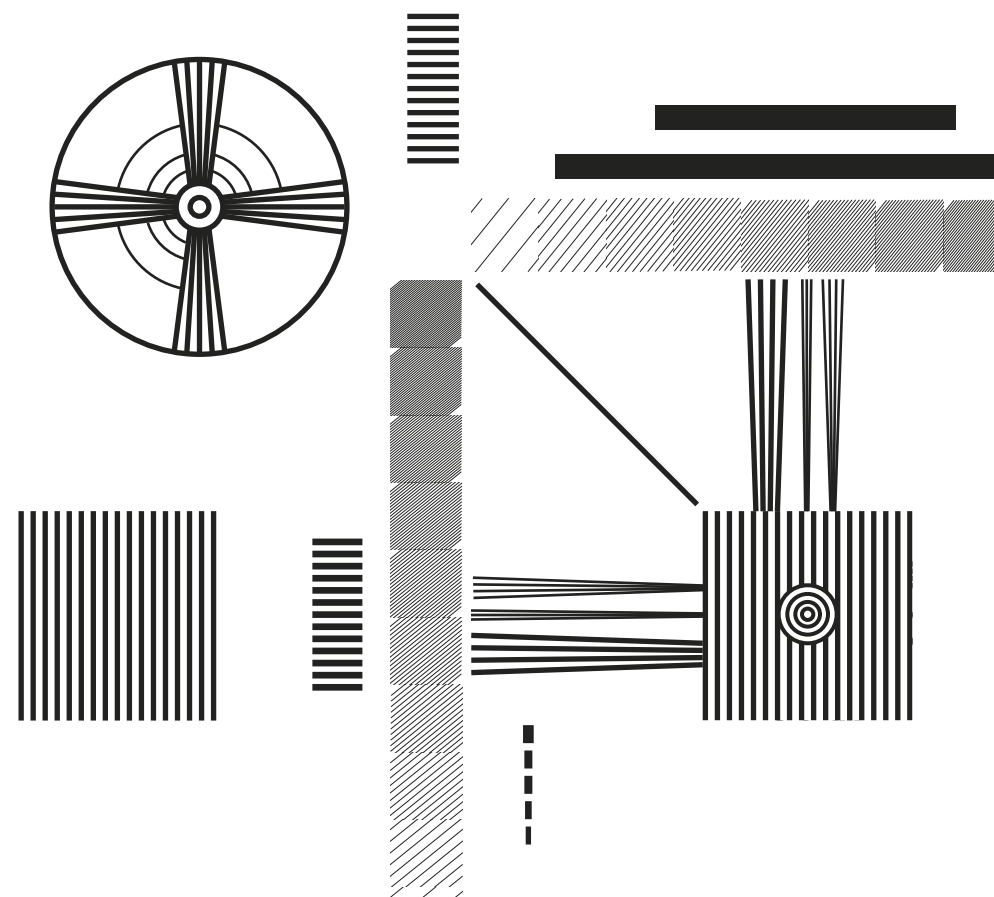
Závislosť však nevzniká

VII.

Oravec je učebnicovým príkladom teórie literárneho pesimizmu
Nič nové neprináša
len kombinuje staré známe overené

Oravcove básne sú vlastne tradičné a tým majú potenciál osloviť aj širšie čitateľské publikum

Michal Rehúš ————— Dušan Barok

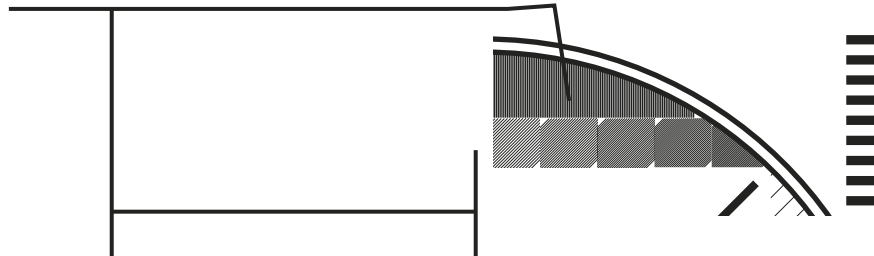

Projekt Monoskop, ktorého si zakladateľom, vznikol pred desiatimi rokmi. Čo bolo jeho pôvodným zámerom a ako sa tento projekt vyvíjal počas týchto desiatich rokov?

Spúšťačom bolo hľadanie slovníka pre uchopovanie fenoménov, ktoré naplňali moje prostredie v Bratislave: súčinnosti medzi tvorbou, komunitou a novými technológiami. Začínal ako „výskum histórie mediálneho umenia“, no predstavy o súdržnosti tohto žánrového termínu sa mi zoznamovaním s historickým kontextom postupne rozplynuli a nateraz sa podtitul Monoskopu ustálil na „štúdiách umenia, médií a humanitných vied“. Ide o tri hlavné línie, ktoré ma za tých desať

rokov neopustili – kompilovanie a kontextualizovanie dejín tvorby, mapovanie diskurzov v humanitách a metodológií mediálne-teoretického výskumu. Záber je to možno honosný, no treba povedať, že je poznačený historickými reáliami, ktoré sú tiež sčasti zodpovedné za to, že Monoskop je iniciatíva internetová.

Revolúcia ma zastihla ako desaťročného a podobne ako mnohým ďalším vyrastajúcim v 90-och pre mňa otváranie voči svetu a dospelosti bolo vo významnej miere sprevádzané objavovaním počítačov, a čoskoro internetu. Koncept slobody som spoznal a chápal predovšetkým jednak ako neobmedzený prístup k informáciám, a jednak

neobmedzené možnosti publikovania. Človek vtedy ešte nemusel mať paranoju, že ho online niekto konštantne sleduje, ani sa odovzdávať sociálnym médiám pre kontakt s druhými ľuďmi. Odvtedy sme už samozrejme inde, no internet beriem stále ako domácu platformu, ktorej možnosti a dosah sú bezprecedentné.

Od konca 90. rokov som prostredníctvom tvorby webstránok pre rôzne kultúrne a humanitné akademické inštitúcie mal zároveň možnosť zblízka sledovať ako web veľmi rýchlo získal na relevancii nielen s ohľadom na propagáciu ich aktivít, ale aj publikáciu výskumu a postupne čoraz zreteľnejšie i na jeho priebeh. Digitalizácia, sprístupňovanie a vzájomné prepájanie databáz má za následok to, že k informáciám a zdrojom dnes pristupujeme primárne prostredníctvom online databáz. Vedľa seba máme stredoveké manuskripty uchovávané v inak ťažko prístupných sekciách svetových knižníc, stovky digitálnych knižníc, multijazyčné výkladovo-etymologicko-frazeologické slovníky, katalogizované etnomuzikologické archívy, digitalizované interiéry svetových múzeí a galérií, vyhľadávanie podľa obrázkov atď. Výskum, ktorý si niekedy žiadal desaťročia špecializácie, má dnes úplne iné možnosti. Je výzvou doby sa v tomto diskurzívnom mišungu orientovať.

Kdesi s týmto pozadím sa kryštalizuje i záber Monoskopu. Posledný rok-dva sa zaoberám hlavne mapovaním rôznych nových humanitných disciplín a smerovaní. Začal som softvérovými štúdiami, mediálnou archeológiou a pokračoval

informačnou teóriou, kultúrnymi technikami, mediálnou ekológiou, digitálnymi humanitami, akceleracionizmom, štúdiami modernistických periodík a post-digitálnou estetikou. Ku každej oblasti kompilujem základnú viacjazyčnú bibliografiu, pokiaľ možno s anotáciami a digitálnymi verziami publikácií, súvisiaci prehľad výskumníkov, centier, študijných programov, konferencií, online zdrojov (<http://monoskop.org/Theory>). Ide zatiaľ viac-menej o zoznamy, no ak ich človek vie čítať, je zaujímavé sledovať, čo snahy o etablovanie nového diskurzu môžu zahŕňať. Momentálne mam rozpracovanú rozsiahlu, naratívnejšiu kapitolu o zvukových štúdiách („sound studies“).

Priebežný výskum dal inak za vznik vyše šesť tisícok stránok na wiki (<http://monoskop.org>) a záznamom s troma tisícmi publikácií na blogu (<http://monoskop.org/log>). Negeruje ani tak nový obsah ako nové kontexty.

Rozrástol sa natoľko, že je zaujímavé pracovať s jeho vlastnými špecifikami. Uvažujem napríklad o tom, ako k sebe viac priblížiť wiki sekciu s Logom, ktoré sú často vnímané ako dva rozdielne projekty. Mínulý rok som okrem iného začal na wiki kompilovať extenzívne zdrojové bibliografie vybraných autorov, z ktorých je na Logu vyselektované iba malé percento publikácií. V auguste bol tiež spustený *Index* (<http://monoskop.org/Index>), v ktorom sa s Logom stretávajú štyri sekcie wiki (*Features*, umelecké kultúry, krajiny a mestá) a jeho forma zahŕňa prvky knižného indexu,

knižničného katalógu a „tag cloudu“. Experimentujem tiež s paralelami medzi referenciami v tlačенých textoch a webovými hyperlinkami, so spôsobmi sledovania používania konceptov naprieč skupinami textov a podobne.

Hovoríš o generovaní nových kontextov ako o podstate Monoskopu. O aké nové kontexty ide?

Neviem či podstate, každopádne tie vyvstávajú zo zaraďovania prác bez disciplinárneho a jazykového obmedzenia. Podobná inkluzivita je ťažko dosiahnuteľná v publikáciách a knižniciach financovaných zo špecializovaných a/alebo národných zdrojov, keďže tie určujú hranice ich administratívnej vyhodnotiteľnosti (*evaluability*, termín užitočný pre hlbanie o grantovej politike).

Napríklad spomedzi slovenských dejateľov 19. storočia sú niekoľkí obvykle škatulkovaní ako vynálezcovia (pozornosti sa im dostáva menej aj preto, že histórii technológií sa u nás veľa ľudí nevenuje). Na Monoskope má niekoľko z nich samostatnú stránku s biografiou, bibliografiou a prácami kontextualizovanými mimo kánonickej histórie. Meno Jozefa Petzvala sa okrem matematiky a fyziky, s ktorými je primárne spájaný, vďaka jeho šošovkám sem-tam mihne i v prehľadoch histórie fotografie, no i keď formalizoval vlastnú hudobnú tónovú sústavu, hudobná teória dodnes oňho nezavadila. Ernst Chladni, spájaný s počiatkom modernej akustiky, je opomínaný v histórii hudby (živil sa ako performer), estetike a filozofii, pritom jeho zvukové obrázky diskutujú Nietzsche, Benjamin a Adorno.

Štefanom Jedlíkom ako takým (strojca vibrografu a dynamu) sa zase slovenská veda doteraz veľmi nezaoberala, snáď keby bol žil na území dnešného Slovenska dlhšie. Atď.

Rekontextualizácia je tiež markantná pri multijazyčných bibliografiách. Extrémnym príkladom je stránka s dielom Michela Foucaulta, na ktorej sa podarilo zoskupiť práce v 30 jazykoch, mnohé v plnom znení (<http://monoskop.org/Foucault>). Tu sa dá napríklad pozorovať, ako jeho texty prenikali prekladmi do jednotlivých krajín bývalého Východného bloku.

Nedávno spustený *Index* zase uvádza umenie a humanitné vedy západnej aj východnej Európy a severnej Ameriky do jedného kontinua.

Badáť tvoj záujem o históriu médií a technológií. Z čoho tento záujem pramení? Prečo je podľa teba dôležité alebo zaujímavé odkrývať minulosť spojenú s vývinom technológií?

Mediálne technológie sú kľúčové pre lepšie porozumenie dejinným súvislostiam – napríklad v štúdiu dejín poznania, subjektivity alebo politickej ekonómie. O technológií je zaujímavé uvažovať ako o náuke o technikách – od čítania, písania, počítania, cez organizáciu dát po obrábanie pôdy či vládnutie. Disponibilita a použiteľnosť techník závisí od socio-politických a iných podmienok (napr. zavádzanie kurzov programovania v kurikulumoch literárnych vied na niektorých amerických univerzitách sleduje účel rozširovať možnosti analýzy

textu u novej generácie literárnych vedcov, a teda i prestíž americkej vedy). Priznanie mediality je zase akceptovaním, že každý prenos, či už informácie, alebo veci, je materiálom procesom, pričom médiá sú zároveň technickými prostriedkami. Každé takéto sprostredkovanie (technicky, ekonomicky, politicky) definuje hranice a formy toho, čo je prenášané. Nech ide o prenos textu či iného obsahu publikáciami, kultúrami alebo dejinami.

Spomenul si grantovú politiku, tej sa v Kloake venujeme dlhodobo. Ako sa dívaš na problém závislosti mnohých umeleckých a kultúrnych aktivít od grantov a štipendií. Bol si alebo stále si prijímateľom dajakých podobných podpôr?

Myslím, že bez strategickej verejnej podpory začínajúcich tvorcov (vrátane drobných živnostníkov) mesto a krajina ťažko dosiahnu významnejšiu kultúrnu relevantnosť. Keď človek nemá výraznejšiu podporu na začiatku, odpláva s prúdom. Bez nej sú snahy o transformáciu ekonomiky na znalostnú odsúdené ostať snami, o to viac, že ide o proces, ktorý trvá generácie. Takéto prostredie je tiež živnou pôdou pre rôzne závislosti.

Štipendium som za svojich 35 rokov dostal jediné – od holandského štátu počas záverečného roku štúdia v Rotterdame, čím som získal dočasnú finančnú nezávislosť. Ťažko mohla byť načasovaná lepšie.

Tvoje aktivity sa neredukujú len na pozíciu zberateľa či archivára rozmanitých zdrojov o umení, nových médiách a humanitných vedách, ale týmto oblastiam sa venuješ aj ako teoretik. V rozhovore pre časopis Profil (č. 4/2012) si uviedol,

že ťa zaujíma uvažovať o softvéri ako o katalyzátore spoločenskej zmeny. Mohol by si tento záujem, prosím, priblížiť?

Pokúsím sa ho rozviesť. Začnem viac zoširoka, troma východiskami, ktoré vnímam ako orientované na spoločenskú zmenu, nech už človek vytvára softvér alebo niečo iné.

Prvým z nich je vyznávanie otvoreného bezbariérového prístupu (*open access*) k publikáciám a iným výstupom ako cnosti. Zverejňovanie nových poznatkov pre verejnú inšpekciu poznali už v antike, grécke *petánumi* a latinské *patēra* značilo „sprístupniť“, z nich pochádza anglický *patent*, ako ho poznáme dnes, ten právo na hospodárenie s vynálezom paradoxne podmieňuje jeho bezodplatným zverejnením na verejnú konzultáciu. Pritom napríklad dnešná prax uzamykania publikácií a iných diel do korporátnych depozitárov má za následok rastúcu moc čoraz užšej poznatkovej oligarchie, ktorá formou renty ťaží prostriedky z knižníc a ústavov po celom svete. Celý model pritom vychádza z predpokladu, že akademické publikácie sú určené špecializovanému publiku, ktoré má prístup k nim zabezpečený v rámci zabehaného mechanizmu, čo ale na druhej strane len utvrdzuje rezignáciu výskumníkov na spoločenskú relevantnosť.

Ďalším východiskom je konceptualizácia mediality. Pojem médiá sa udomácnil v rôznych polohách vo veľa disciplínach, no jeho význam a potenciál je stále nedocenený. Tiež je starý minimálne ako európska kultúra. Okrem štandardnej interpretácie antického *mesos* a *medius* ako

stredného či prostredného v priestore alebo čase sa dá už v prácach Herodota, Thúkydida, Demosthena a neskôr Cícera nájsť i ďalší, spoločenský význam média: uviesť reč, návrh, prehlásenie, ale i moc „do média“ (*es mesos*) znamenalo zverejniť ju, uviesť pre všetkých, spraviť spoločnou pre všetkých, spájajúcou nás. Táto jeho materiálna (médiom ako stred) a ontologicko-epistemologická (do média ako všetkým ľuďom) rovina bola neskôr teóriou komunikácie ďalej rozšírená o reprezentačnú (médiom ako prostriedok komunikácie) a teóriou umenia a literatúry o estetickú (médiom ako prostriedok vyjadrenia) roviny. Ťažko nájdeme v umení a humanitách ambivalentnejší pojem, no je jasné, že ide omnoho viac ako o metaforu, kým skúmanie jeho početných kontextov vedie na nové územia.

Mediálne východisko je úzko viazané na prístup k práci (výskumu, publikovaniu, snád i vzdelávaniu) ako tvorbe. Nie nutne umeniu, tvorbe. Práca v každom médiu operuje s jeho špecifikami, obmedzeniami a možnosťami a kým vedecká metóda stavia na prioritě reprezentácie a eliminácii mnohoznačnosti, samotné priznanie mediality

poznania zo strany jeho tvorca je zároveň prvým krokom k poetike. Poetika v aristotelovskej tradícii nás zamestnáva a spája v lipnutí na dobrom (*kalos*) živote. Otázkou je, ako s produktmi disciplín zoznamovať širšiu spoločnosť, ako vrátiť práci poetiku a poetike hodnotu.

V tomto kontexte môžeme nazerať aj na softvér. Ten je dnes vnímaný ako vyplňanie políček na Facebooku, Twitteri, Gmaili a aplikáciách na telefóne, čo je ale skôr podlahnutie jeho prispôbeniu hrstkou korporácií pre pásovú výrobu digitálneho obsahu užívateľmi. Keďže v skutočnosti siaha jeho uplatnenie od komponovania hudby po riadenie atómových elektrární, ale najmä – smie byť prostriedkom umeleckého a humanitného výskumu.

(Môže preň byť i cieľom: otvorený softvér je text, ľahko reprodukovateľný, modifikovateľný a vykonateľný vďaka spojeniu elektriny a binárnej logiky spektrom agentov medzi človekom a strojom. To, že človeku stačí na jeho „spustenie“ predstavivosť, zároveň pripomína, že softvér je tiež literatúrou.)

Dnes aj vďaka Monoskopu a ďalším podobným depozitárom majú ľudia „bezbariérový prístup“ k množstvu zaujímavých zdrojov. Máš dojem, že sa tým niečo mení? Vnímaš dajaké prejavy toho, že sa aj tvoje aktivity podieľajú na zmene reality?

Kusé. Veľa odoziev je napríklad na prehľady národných východoeurópskych avantgárd na wiki, z Poľska, Čiech, Srbska, Chorvátska a asi najviac z Ameriky. Som v kontakte s ľuďmi z historických a teoretických kabinetov, inšpirujú diplomovky a dizertačky. Veľa sa deje aj mimo západného sveta, Monoskop sprostredkúva zdroje, ktoré možno doteraz neboli veľmi dostupné, ak nie zakázané. Pozitívne ohlasy na Log prichádzajú o. i. z Číny, Indie, Indonézie, Mexika, Brazílie.

Väčšinou ide o povzbudivé, ale nie veľmi konkrétne poznámky. Uvidíme s ďalšou generáciou. Ľudia, ktorí v prostredí „presýtenom“ informáciami vyrastajú, s nimi nakladajú inak a vynájdu si vlastné spôsoby práce. Filtrovanie, vyhľadávania, triedenia, zdieľania, stavania prototypov, modulárneho uvažovania, snád flexibilnejšej spolupráce naprieč špecializáciami. Už aj tie niekoľko-sto-členné medzinárodné a multidisciplinárne tímy vedcov okolo urýchľovača častíc v CERN-e a v medzivládnom paneli o globálnom otepľovaní (IPCC) boli kedysi nepredstaviteľné.

Novomediálnemu umeniu sa venuje nielen ako teoretik, ale aj ako praktík. Si autorom umeleckých projektov ako Matrica slovenská (2006), Počítač s tlačiarňou (2006) či Faceleaks (2010). Ako sa tvoje teoretické zázemie a záujmy odrážajú v týchto projektoch?

Všetky tri práce sú koncepty, snád „hacky“. Mojou otázkou bolo, či je možné robiť umenie bez ideológie, úplne ho zbaviť správ a komunikovania posolstiev (čo je ťažko možné i abstrakciou, tá je dnes saturovaná významom podobne ako figúry, pozri napr. komentáre k novej práci Jonasa Lunda, <http://studio-practice.biz/advisory-board/florian-cramer/>). Zároveň ma zaujíma komprimovať do jednoduchej idey čo najväčšiu významovú a estetickú ambivalentnosť.

34

Prečo ťa zaujíma otázka umenia bez správ a posolstiev, ako aj problém významovej a estetickéj ambivalentnosti?

Ide skôr o odpoveď, poetickú techniku, ktorá mi je blízka. Má potenciál pôsobiť diskurzívnotvorne a otvárať nové temporality. Preto nestačí, aby práca ostala len konceptom, jej materiál-na realizácia vznikuje senzóriom.

Mohol by si, prosím, osvetliť, ako táto poetická technika pôsobí diskurzívnotvorne a otvára nové temporality? Pokojne aj na konkrétnom príklade z tvojej tvorby.

K uvažovaniu o diskurzívnotvornom potenciále umenia ma privedla Foucaultova prednáška „Čo je to autor“ (anglický preklad s aktívnymi referenciami je dostupný na <http://gr.aaaaarg.org/ref/60090008362c07ed5a312eda7d26ecb8#o.01>). Iniciáciu diskurzívnych praktík rozoberal už vo svojich predošlých knihách; jednu celú venoval opisu archeologickej metodológie na identifikáciu podmienok, ktoré špecifický diskurz umožňujú a definujú jeho hranice. V tejto prednáške porovnáva beletriu, vedecké teórie a tzv. diskurzívne praktiky. Tvrdí, že návraty k jednotlivým historickým štýlom v beletrii ani k starším vedeckým teóriám (Galilea či Newtona) nič zásadne nové pre beletriu a vedu neprinesú, kým návraty k Marxovmu *Kapitálu* či Freudovmu *Výkladu snov* môžu priniesť nové pohľady na tie-ktoré diskurzy. Inými slovami, štúdium Galileových prác môže zmeniť naše poznanie histórie, ale nie vedy, kým reexa-

minácia kníh Freuda alebo Marxa môže transformovať naše chápanie psychoanalýzy alebo marxizmu, viesť k ich novým aplikáciám. Pretože, podľa Foucaulta, Marx a Freud ako autori nevytvorili iba ich vlastné diela, ale tiež možnosti a pravidlá pre tvorbu ďalších textov, pre diskurz.

Podobne by sme v príkladoch mohli pokračovať s Lévi-Straussovými *Les structures élémentaires de la parenté* či Kittlerovými *Aufschreibesysteme 1800/1900*. Tieto knihy mali formatívny efekt na nové oblasti výskumu v humanitných vedách – štrukturalizmus a mediálnu archeológiu (a kultúrne techniky) – a sú naďalej podrobované znovuobjavovaniu.

Foucault potom na príklade Ann Radcliffe a jej sformovaní štýlu gotických lúboštných príbehov hovorí, že beletria ak tak prináša iba nové charakteristické prvky ako znaky, figúry, vzťahy a štruktúry, kým formácia diskurzu vyžaduje i produkciu rozdielov, zavedenie prvkov, ktoré sú iné ako tie v pôvodných dielach, ktoré ale zároveň ostávajú súčasťou diskurzu. To je uňho rozdiel medzi štýlom a diskurzom, snád medzi potenciálom tvorby a teórie.

V tomto kontexte je zaujímavé sledovať práce, ktoré sú akosi viac než úvodmi k novým žánrom. Ak ostaneme pri literatúre, ponúkajú sa romány Joyca, Kafku či Prousta alebo Mallarmého poézia. Ich čítanie je zážitkom, no zároveň je ťažké, ak vôbec možné, identifikovať ich „posolstvá“. Otvárajú široké významové a estetické priestory; okrem literátov k nim nečudo odkazujú i filozofi alebo výtvarníci.

Ak predsa len z mojich prác, i keď tie zďaleka nie sú zrovnateľné, náznak tejto perspektívy sa snád dá čítať z reakcie jedného užívateľa, profesora mediálnych štúdií, na Faceleaks: „Privacy, transparency, celebrity, 'free' culture, remixability etc: one could base an entire

new media course on #faceleaks“ (http://twitter.com/_mstevenson/status/38565663287164928), pričom vo Faceleaks šlo o stránku s fotkami „leaknutými“ z Facebooku užívateľmi, ktorí si nainštalovali (alebo im bol nainštalovaný) do internetového prehliadača jednoduchý plugin, ktorý pod každú fotku na Facebooku pridal vedľa tlačidla „Like“ druhé – „Leak“.

Pracuješ v aktuálnom období na dajakom vlastnom umeleckom projekte? Ak áno, mohol by si ho, prosím, priblížiť?

V rámci kolektívu La Société Anonyme pripravujeme novú vec. Chceme patentovať kreativitu, uvidíme, kam sa dostaneme.

Patentovať kreativitu ako takú? Z čoho pramení tento záujem? Mohol by si, prosím, o tomto projekte povedať viac?

Zatiaľ nie.

Svoje aktivity v ostatnom období spájaš so skupinou La Société Anonyme. Ako by si charakterizoval La Société Anonyme a aká je tvoja pozícia, resp. okruh aktivít v rámci tejto skupiny?

Skupinu som založil spolu s ďalšími tromi ľuďmi koncom môjho štúdia na Piet Zwart Institute v Rotterdame. Každý máme veľa ďalších aktivít, v LSA sa stretávame na spoločných projektoch. (<http://societeanonyme.la>)

Si autorom výberu toho najlepšieho z internetového archívu avantgardného umenia UbuWeb pre mesiac september 2014. Ako došlo k spolupráci s UbuWebom a ako hodnotíš tento projekt, za ktorým stojí Kenneth Goldsmith?

Kennetha som začal viac sledovať po tom, čo ma s ním vo februári 2013 zoznámil Marcell Mars pod pódium po jeho vystúpení na berlínskom Transmediale. To bol silný moment, netušil som, že v ňom mám takého veľkého priaznivcu. V auguste nám potom Marcell zorganizoval spoločnú verejnú diskusiu v Novom Sade.

Otvorene sa hlási k modernistickej tradícii newyorského konceptualizmu, postrehnuteľne warholovskému imperatívu „cool“ odstupu pri tvorivom procese a technikám umeleckého preúčelňovania (repurposing) známych z plagiarizmu a anti-copyrightovej tvorby 90. rokov, s jazykom ako dominantným vyjadrovacím prostriedkom. UbuWeb prevádzkuje už takmer dvadsať rokov, ide o životný projekt, ktorý možno zatiaľ neje jeho inou prácou, no i tá je konzistentná s jeho hlavným politickým odkazom: „Fuck copyright“. KG má veľký podiel na tom, že z tejto

36

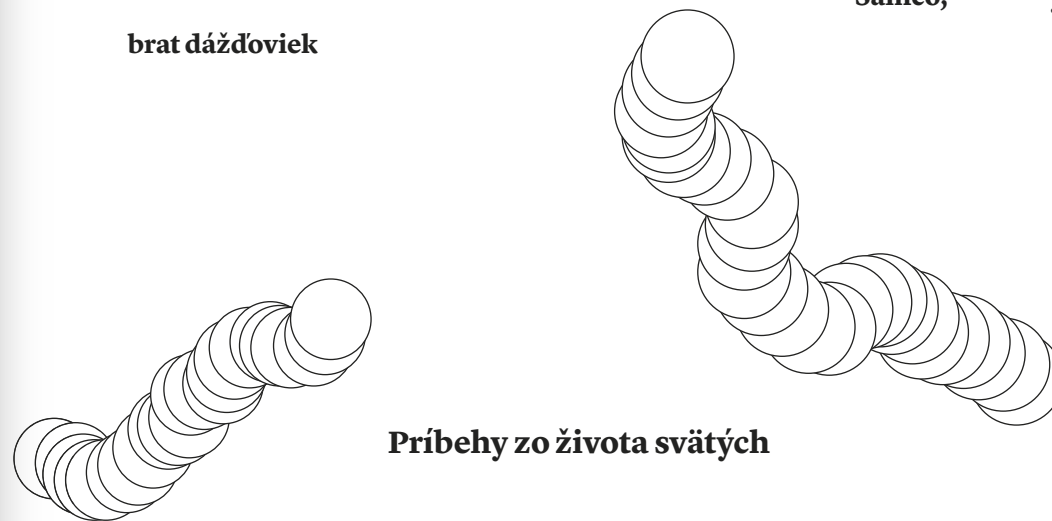
pôvodne provokácie je dnes pre mnohých triezva alternatíva. Premostil generačnú priepasť medzi tradíciou povojnového umeleckého radikalizmu a dnešného hacktivismu.

Ktorí súčasní alebo aj minulí umelci a umelkyne Ťa inšpirujú a prečo? Mohol by si sa, prosím, dotknúť aj slovenského kontextu?

Tých je veľmi veľa, inšpiruje ma v podstate všetko, čo mi robí ťažkosti k niečomu pripodobniť. Zo Slovenska som v kontakte najmä s tvorbou ľudí, s ktorými ma spája kultúrne zázemie. Peter Gonda pracuje s algoritmami v divadelnej réžii; Jonáš Gruska bastlí nástroje na tvorbu zvuku a robí zvukové performancie vo verejnom priestore; Matúš Kobolka sa vo zvukovej produkcii vyberá zaujímavým smerom; Shibuya Motors Sláva Krekoviča a Mira Tótha je fenomenálna; Zuzana Husárová, Ana Filip a Ľubo Panák v performanciách defamiliarizujú jazyk; vo filme Saša Gojdičová a Viera Čakanyová (Sašin film *7 divov Bratislavy* je online); zatiaľ som nemal príležitosť vidieť žiadnu operu Mareka Piačeka. Je toho viac.

Ďakujem za rozhovor.

brat dážďoviek

Príbehy zo života svätých

V roku Pána 2049 založil sv. Mstislav metalové trio „Ježišova Čepel“. Jeho hudba preukázateľne vyzdravela bábätko trpiace urogenitálnou trichomonadózou (A59.0 podľa Medzinárodnej klasifikácie chorôb), nekrotizujúcou ulceróznou stomatitídou (A69.0), idiopatickou orofaciálnou dystóniou (G24.4) a zároveň oddialila hroziaci stav po implantácii bronchového stentu (Z96.80). Išlo o dieťa frontmana sadomasoatanistického zoskupenia Mrdenmord a toto zázračné uzdravenie frontmana následne obrátilo na kresťanskú vieru a kapela bola rozpustená. Medzi ďalšie úspechy sv. Mstislava patrilo uzdravený tinedžer Údø, predtým chorý na rakovinu sublingválnej slinnej žľazy (C08.1) a chvosta podžalúdkovej žľazy (C25.2), po vypočutí pesničky odohranej naživo okamžite vyzdravel a začal byť nadržený na sv. Pannu Máriu, tak sa dal pokrstiť, počas čoho hral hru SuperMario, aby tým poukázal na veľkosť Panny Márie. Táto oddanosť Mstislava inšpirovala k hľadaniu a neskôr objavil ozajstnú pannu Máriu v Dedine Mládeže (okres Komárno), ktorá tiež potrebovala pomoc, pretože mala rakovinu mozgu okrem lalokov a komôr (C71.0) a mezotelióm osrdcovníka (C45.2), čo sú fatálne smrteľné choroby. On s ňou vykonal nemanželskú súlož, čím ju zázrakom uzdravil a zachránil jej život. Na obvinenia z nemanželského styku následne reagoval tak, že prikázanie „Nezabiješ“ je o jeden bod vyššie v zozname, čiže je hierarchicky nadradené tomu „Nezosmilníš“, a toto bol jediný spôsob, akým ju mohol zachrániť od smrteľnej choroby, a teda nezabiť ju neposkytnutím pomoci. Ako priamy dôsledok tohto počinu však dostal sv. Mstislav pohlavnú chorobu, latentný neskorý syfilis (A52.8), na ktorý zomrel, a následne bol vyhlásený za svätého.

HHHHHHHH

V roku 2032 bol za svätý vyhlásený počítačový spam. Tento spam sa jedného dňa začal odnikiaľ šíriť sieťou a ľuďom, ktorí ho otvorili, začal okamžite vysielat reálnu a nekončiacu Božiu lásku. Na tých, ktorí ho ale zmazali, zoslal spravodlivý Boží hnev a vymazal im pornozbierky z harddiskov. Keď sa hľadal tvorca spamu, zistilo

- 3** Ivona Pekárková: Básne
7 Michal Rehúš: Echechech
11 Andrej Borkovič: Husté reči. Dlhotrvajúca pena. Už aj. **17** Nóra Ružičková: Prievan v periférnej galérii **25** Radomír Oravec: Oravec o Oravcovi
29 Michal Rehúš — Dušan Barok: Softvér je tiež literatúrou
37 Samčo, brat dážd'oviek: Príbehy zo života svätých. Zelená hranica challenge. Voľná štúdia na tému autorského zákona //kolíkovanie vlastných teritórií v iracionálnom nesvete. Zoomuzikológia vs. autorské práva. **47** Craig Dworkin, Simon Morris, Nick Thurston: Vydaj si sám **53** Diane di Prima: Poetika. Mosadzná pec vyhasína: Pieseň, po potrate **61** Jakub Kapičiak — Piotr Pavlenskij: Umenie je boj za existenciu foriem slobodnej mysle **73** Ondrej Štefánik: K-X **77** Peter Macsovszky — Steven Zultanski: Nemilujem Ameriku a nemám záujem ju ospevovať **81** Steven Zultanski: Stopy

Kloaka

**Magazín experimentálnej
a nekonvenčnej tvorby**

www.kloaka.sk

kloaka@membrana.sk

3/2014, 5. ročník, vychádza tri razy ročne

ISSN 1338-158x

EV 4412/11

Redakcia **Michal Rehúš, Jakub Kapičiak,**

Martin Kočíš, Dominik Želinský

Výtvarná spolupráca **Nóra Ružičková**

Grafický dizajn **Juraj Kočár, Vojtech Ruman**

Jazyková úprava **Matuš Benkovič**

Tlač **www.malografia.sk**

Vydáva **Literis, Čaklovská 2**

821 02 Bratislava

ičo 42172071

2,90 €

